

BESCHIKKING VAN HET GERECHT (Derde kamer)

8 juli 1998 *

In de zaken T-85/94 (92) en T-85/94 (122) (92),

Eugénio Branco Ld.^a, vennootschap naar Portugees recht, gevestigd te Lissabon, vertegenwoordigd door B. Belchior, advocaat te Vila Nova de Gaia, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van J. Schroeder, advocaat aldaar, Rue Heine 6,

verzoekster,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door F. de Sousa Fialho en K. Simonsson, leden van haar juridische dienst, als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij C. Gómez de la Cruz, lid van haar juridische dienst, Centre Wagner, Kirchberg,

verweerster,

betreffende verzoeken tot begroting van kosten naar aanleiding van de arresten van het Gerecht van 12 januari 1995, Branco/Commissie (T-85/94, Jurispr. blz. II-45), en 13 december 1995, Commissie/Branco [T-85/94 (122), Jurispr. blz. II-2993],

geeft

* Procestaal: Portugees.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Derde kamer),

samengesteld als volgt: V. Tiili, kamerpresident, C. P. Briët en A. Potocki, rechters,

griffier: H. Jung

de navolgende

Beschikking

De feiten en het procesverloop

- 1 Bij op 23 februari 1994 ter griffie van het Gerecht neergelegd verzoekschrift heeft verzoekster een beroep ingesteld tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie van 29 maart 1993 houdende vermindering van de aanvankelijk door het Europees Sociaal Fonds aan haar toegekende financiële bijstand.

- 2 Daar de Commissie niet binnen de gestelde termijn een verweerschrift had ingediend, heeft het Gerecht (Derde kamer) op 12 januari 1995 bij verstek een arrest, Branco/Commissie (T-85/94, Jurispr. blz. II-45), gewezen. Het verklaarde de beschikking van de Commissie wegens ontoereikende motivering nietig en verwees haar in de kosten.

3 Op 22 februari 1995 deed de Commissie krachtens artikel 122, lid 4, van het Reglement voor de procesvoering verzet tegen het arrest van het Gerecht van 12 januari 1995.

4 Bij arrest van 13 december 1995, Commissie/Branco [T-85/94 (122), Jurispr. blz. II-2993], verwierp het Gerecht (Derde kamer) het door de Commissie gedane verzet en verwees het haar in de kosten.

5 Na deze arresten verzocht verzoekster de Commissie om vergoeding van de kosten en honoraria. Wat zaak T-85/94 betreft, vroeg zij om vergoeding van een bedrag van 4 898 735 ESC, wat zaak T-85/94 (122) betreft, om vergoeding van een bedrag van 2 724 542 ESC.

6 Bij brief van 24 juli 1996 vroeg de Commissie verzoekster onder verwijzing naar de rechtspraak van het Hof en het Gerecht, de gevraagde bedragen te verminderen.

7 In een brief van 5 mei 1997 verklaarde de Commissie zich bereid, een bedrag van 2 346 435 ESC op verzoeksters bankrekening over te maken, als vergoeding voor de noodzakelijke kosten die zij in de beide procedures had gemaakt.

8 Op 8 oktober 1997 diende verzoekster bij de griffie van het Gerecht krachtens artikel 92 van het Reglement voor de procesvoering twee verzoeken tot begroting van de kosten in de zaken T-85/94 en T-85/94 (122) in. Zij verzocht het Gerecht, de invorderbare kosten in zaak T-85/94 op 4 845 517 ESC, en in zaak T-85/94 (122) op 2 724 542 ESC vast te stellen.

- 9 Bij brieven van 31 oktober en 3 november 1997 diende de Commissie overeenkomstig artikel 92 van het Reglement voor de procesvoering haar opmerkingen over die verzoeken in. Zij verzocht het Gerecht, de totale in de beide zaken aan verzoekster te vergoeden kosten op 2 346 435 ESC vast te stellen. Subsidiair verzocht zij het Gerecht:
- het bedrag van de in zaak T-85/94 te vergoeden kosten op 1 636 435 ESC vast te stellen, verdeeld als volgt: 1 400 000 ESC als honoraria van de advocaat (inclusief BTW), 106 435 ESC als kosten voor de organisatie van de procedure in Luxemburg en 130 000 ESC als reis- en verblijfkosten;
 - het bedrag van de in zaak T-85/94 (122) te vergoeden kosten op 710 000 ESC vast te stellen, verdeeld als volgt: 600 000 ESC als honoraria van de advocaat (inclusief BTW) en 110 000 ESC als reis- en verblijfkosten.
- 10 Gelet op de verknochtheid van de beide verzoeken, moet bij één beschikking uitspraak worden gedaan.

Argumenten van partijen

- 11 Verzoekster zet uiteen, dat het door haar in zaak T-85/94 gevraagde bedrag van 4 845 517 ESC, als volgt is samengesteld: 404 800 ESC als reis- en verblijfkosten, 53 217 ESC als kosten van de domiciliekeuze in Luxemburg, 2 340 000 ESC als honoraria van de advocaat en 2 047 500 ESC als honoraria van een door haar ingehuurd econoom. In zaak T-85/94 (122) is het bedrag van 2 724 542 ESC als volgt samengesteld: 331 325 ESC als reis- en verblijfkosten, 53 217 ESC als kosten van de domiciliekeuze in Luxemburg en 2 340 000 ESC als honoraria van de advocaat.

- 12 Met betrekking tot de reis- en verblijfkosten merkt verzoekster op, dat aangezien de terechtzittingen in de beide zaken in de ochtend hebben plaatsgevonden, haar advocaat de dag ervoor naar Luxemburg heeft moeten reizen en daar heeft moeten overnachten. Het goedkoopste traject tussen Porto (Portugal) en Luxemburg was een vlucht Porto-Parijs, gevolgd door een treinreis Parijs-Luxemburg. Op de terugreis was een overnachting in een hotel noodzakelijk, aangezien de trein Luxemburg-Parijs pas om 18.00 uur in Parijs arriveert en het eerste vliegtuig naar Porto pas de volgende ochtend om 07.00 uur uit Parijs vertrekt.
- 13 Aangaande de kosten van de advocaat bij wie in Luxemburg domicilie is gekozen stelt verzoekster, dat de betrokken advocaat een rekening van 20 000 LFR heeft ingediend, ofwel 106 435 ESC, dat wil zeggen 53 217 ESC in elke zaak.
- 14 Met betrekking tot de honoraria van de advocaat (2 000 000 ESC vermeerderd met het wettelijke BTW-tarief van 17 %) preciseert zij, dat haar advocaat aan elke zaak meer dan 75 uur heeft besteed, zonder rekening te houden met zijn reistijd. Het gevraagde bedrag zou, gelet op de geïnvesteerde tijd, de ingewikkeldheid van de zaak en de omvang van de litigieuze bedragen, gerechtvaardigd zijn.
- 15 Met betrekking tot de honoraria van de door haar ingehuurd econoom beklemtoont verzoekster, dat het in zaak T-85/94 noodzakelijk was van zijn diensten gebruik te maken, teneinde de technische details te onderzoeken van de opleidingsactie die het voorwerp van het geding vormt.
- 16 Wat de reis- en verblijfkosten voor het bijwonen van de terechtzittingen in de beide zaken betreft, betoogt de Commissie, dat verzoeksters advocaat in zaak T-85/94 door E. Branco en in zaak T-85/94 (122) door J. Branco werd begeleid.
- 17 Volgens de beschikking van het Hof van 17 september 1981, Oberthür/Commissie (24/79-kosten, Jurispr. blz. 2229), vallen de reis- en verblijfkosten van werknemers

van een procespartij echter niet onder het begrip invorderbare kosten, tenzij de aanwezigheid van de betrokkene door het Hof of het Gerecht uitdrukkelijk is geëist of noodzakelijk was voor het goede verloop van de zitting. Aangezien het Gerecht de aanwezigheid van E. noch van J. Branco tijdens de betrokken terechtzittingen heeft geëist en hun aanwezigheid daar niet noodzakelijk was, zouden hun reis- en verblijfkosten niet voor vergoeding in aanmerking komen.

- 18 Voorts betwijfelt de Commissie, of het voor verzoeksters advocaat noodzakelijk was, tijdens zijn terugreis van Luxemburg naar Porto in Parijs te overnachten.
- 19 Onder deze omstandigheden is de Commissie van mening, dat de verblijfkosten van verzoeksters advocaat aan de hand van de factuur van het hotel te Luxemburg moeten worden berekend, volgens de normale criteria voor de vaststelling van de vaste vergoeding die in het kader van haar interne reglement voor „missies” is voorzien. De Commissie stelt daarom voor, het betrokken bedrag te verlagen tot 50 000 ESC, daar het saldo als voor de procedure niet noodzakelijke kosten moet worden aangemerkt.
- 20 Aangaande de honoraria van de advocaat herinnert de Commissie eraan, dat het arrest van 12 januari 1995 in zaak T-85/94 bij verstek is geweest in de zin van artikel 122, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering, dat wil zeggen dat de schriftelijke procedure na de indiening van het verzoekschrift is afgesloten en dat de Commissie niet aan de mondelinge behandeling heeft deelgenomen. Onder deze omstandigheden is de Commissie van mening, dat de advocaat in redelijkheid geen 75 uur aan deze zaak heeft kunnen besteden.
- 21 Voorts vormde het arrest van 13 december 1995 in zaak T-85/94 (122), dat is geweest op verzet van de Commissie tegen het arrest van 12 januari 1995, slechts een voortzetting van hetzelfde geding en was het door verzoekster dus reeds geanalyseerd. Onder deze omstandigheden is de Commissie van mening, dat de werklust die deze zaak vereiste niet meer dan 25 uur kon bedragen, zodat het totale in

aanmerking te nemen bedrag 2 000 000 ESC (inclusief BTW) bedraagt, hetgeen overeenkomt met 75 uur werk verdeeld over de twee zaken.

- 22 Met betrekking tot de honoraria die verzoekster zou hebben betaald voor het onderzoek van de boekhouding, de financiën en de stukken door de door haar ingehuurde econoom, is de Commissie van mening, dat deze niet als noodzakelijk voor de procedure kunnen worden aangemerkt, aangezien de betrokken diensten niet in artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering worden genoemd. Die diensten zijn immers alleen op verzoeksters initiatief en onder haar verantwoordelijkheid gevraagd, en maken geen deel uit van de contentieuze fase voor het Gerecht. Subsidiair voegt de Commissie hieraan toe, dat de door deze econoom ingediende factuur, waarop niet is aangegeven hoeveel uren hij heeft gewerkt, een aantal taken worden genoemd die kennelijk ook door verzoeksters advocaat zijn verricht.

Beoordeling door het Gerecht

- 23 Volgens artikel 91, sub b, van het Reglement voor de procesvoering worden als invorderbare kosten aangemerkt, „de door partijen in verband met de procedure gemaakte noodzakelijke kosten, in het bijzonder de reis- en verblijfkosten en het honorarium van de gemachtigde, raadsman of advocaat”.
- 24 Wat de reis- en verblijfkosten betreft, moet worden vastgesteld, dat, gelijk de Commissie terecht heeft opgemerkt, de reis- en verblijfkosten van anderen dan de advocaat van de verzoeker alleen voor vergoeding in aanmerking komen, indien hun aanwezigheid voor de procedure noodzakelijk was (beschikking Oberthür/Commissie, reeds aangehaald, punt 2). Daar noch de aanwezigheid van E. Branco noch die van J. Branco tijdens de betrokken terechtzittingen noodzakelijk was, vormen hun reis- en verblijfkosten geen „noodzakelijke kosten” in de zin van artikel 91, sub b, van het Reglement voor de procesvoering.

- 25 Met betrekking tot de honoraria van de advocaat zij eraan herinnerd, dat de gemeenschapsrechter niet de honoraria kan vaststellen die partijen aan hun eigen advocaten verschuldigd zijn, maar dient te bepalen tot welk bedrag deze honoraria kunnen worden teruggevorderd van de in de kosten verwezen partij (beschikking Hof van 26 november 1985, Leeuwarder Papierwarenfabriek/Commissie, 318/82, Jurispr. blz. 3727, punt 2, en beschikking Gerecht van 25 februari 1992, Tagaras/Hof van Justitie, T-18/89 Kosten en T-24/89 Kosten, Jurispr. blz. II-153, punt 13). Omdat een tariefregeling in het gemeenschapsrecht ontbreekt, moet het Hof de gegevens van de zaak vrijelijk beoordelen, daarbij rekening houdend met het onderwerp en de aard van het geschil, het belang ervan vanuit het oogpunt van het gemeenschapsrecht, de moeilijkheid van de zaak, de hoeveelheid werk die de gemachtigden of de raadslieden aan de contentieuze procedure kunnen hebben gehad, en het economisch belang van het geschil voor de partijen (beschikking Hof van 30 november 1994, British Aerospace/Commissie, C-294/90 DEP, Jurispr. blz. I-5423, punt 13, en beschikking Gerecht van 17 april 1996, Air France/Commissie, T-2/93 (92), Jurispr. blz. II-235, punt 21).
- 26 Het Gerecht merkt op, dat de beide zaken een bijstand van het Europees Sociaal Fonds betroffen en dus geen serieuze problemen kunnen hebben opgeleverd, aangezien het belang ervan vanuit het oogpunt van het gemeenschapsrecht gering was. Bovendien hebben de overeenkomst tussen de beide zaken en de verknochtheid ervan noodzakelijkerwijs tot een aanmerkelijke beperking van de werklast geleid. Voorts heeft het bijzondere karakter van de twee zaken — een verstekprocedure en vervolgens een verzetprocedure — tot gevolg gehad, dat de tussenkomst van de advocaat tijdens de schriftelijke procedures aanmerkelijk minder is geweest. Ook al heeft verzoekster ontegenzeggelijk een belang bij de voortzetting van de zaken, uit onderzoek van de stukken is niet gebleken, dat de betrokken economische belangen zodanig belangrijk waren, dat zij daardoor een zo hoge vergoeding rechtvaardigen als door verzoekster is gevraagd.
- 27 Wat de honoraria van de door verzoekster ingehuurde econoom betreft, blijkt uit de stukken van het dossier niet, dat zijn bijstand noodzakelijk was. Mitsdien

kunnen deze honoraria niet als „noodzakelijke kosten” in de zin van artikel 91, sub b, van het Reglement voor de procesvoering worden aangemerkt.

28 Uit het voorgaande volgt, dat in de omstandigheden van de onderhavige zaak de in de zaken T-85/94 en T-85/94 (122) invorderbare kosten, in alle redelijkheid op het bedrag van 3 500 000 ESC moeten worden bepaald, zo nodig te vermeerderen met de over dit bedrag verschuldigde BTW.

29 Aangezien het Gerecht bij de vaststelling van de invorderbare kosten rekening heeft gehouden met alle omstandigheden van de zaken tot aan het tijdstip van de vaststelling van deze beschikking, behoeft niet afzonderlijk te worden beslist over het verzoek tot vergoeding van de kosten die partijen in verband met deze procedures tot begroting van de kosten hebben gemaakt.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Derde kamer)

beschikt:

- 1) De zaken T-85/94 (92) en T-85/94 (122) (92) worden voor deze beschikking gevoegd.

- 2) Het totaalbedrag van de in de zaken T-85/94 en T-85/94 (122) invorderbare kosten wordt op 3 500 000 ESC vastgesteld, zo nodig te vermeerderen met de over dit bedrag verschuldigde BTW.

Luxemburg, 8 juli 1998.

De griffier

De president van de Derde kamer

H. Jung

V. Tiili